Lietas Nr. A420295916
Lietas arhīva Nr. A42-00827-17/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 25.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Aija Pāvele,

piedaloties pieteicējai /pers. A/ un atbildētājas Rīgas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārstāvim /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ ar meitām /pers. C/ un /pers. D/ tiktu reģistrētas palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 8.reģistrā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai 2016.gada 6.jūlija lēmumu (protokols Nr.30, 2.4.punkts) (turpmāk – Sākotnējais lēmums) nolemts atteikt reģistrēt /pers. A/ ar meitām /pers. C/ un /pers. D/ palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 8.reģistrā.
Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā (turpmāk – Departaments) 2016.gada 5.augustā saņemts /pers. A/ (turpmāk arī – pieteicēja) iesniegums, kurā apstrīdēts Sākotnējais lēmums.

[2] Ar Departamenta 2016.gada 16.augusta lēmumu Nr.DMV-16-16188-ap (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.
Lēmumā Departaments norāda, ka nav pamata administratīvā akta izdošanai, jo lietas materiālos nav iesniegta izziņa no elektrības piegādes pakalpojuma sniedzēja un AS „Latvijas gāze" par veikto attiecīgā pakalpojuma apmaksu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2016.gada 16.septembrī saņemts pieteicējas pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ ar meitām /pers. C/ un /pers. D/ tiktu reģistrētas palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 8.reģistrā. Pieteikumā pieteicēja norāda, ka ir saņēmusi izziņas no AS „Latvijas gāze" un AS „Latvenergo" par parāda neesamību. Dzīvoklī, kas pieteicējai tika piedāvāts, nav elektrības un māja nav derīga dzīvošanai.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2016.gada 13.oktobrī saņemts Departamenta paskaidrojums par pieteikumu. Departaments pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu uz Lēmumā norādīto argumentu pamata. Papildus Departaments norāda, ka pieteicēja nav iesniegusi pieteikumā minētās izziņas nedz Departamentam, nedz arī tiesai.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.
Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Atbilstoši stabilai tiesu judikatūrai, izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai jāpārbauda, vai pieteicējam, atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem, ir vai nav tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Turklāt lieta jāizskata atbilstoši lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kas pastāvēja līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai (gadījumā, ja lieta izskatīta mutvārdu sēdē – līdz brīdim, kad tiesa aiziet taisīt spriedumu). Izņēmums ir gadījumā, ja pieprasītais labums ir saistīts ar konkrētu laika periodu vai ja tiesību normas grozījuma gadījumā pārejas noteikumos ir atrunāts citādi (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2009.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-345/2009 10.punktu, 2011.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-460/2011 7.punktu*).
Tādējādi, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa vērtēs tos tiesiskos un faktiskos apstākļus, kas pastāv līdz brīdim, kad lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta.

[7] Lietā nav strīda par to, ka saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{4}panta pirmo daļu pašvaldībai piederošās dzīvojamās telpas, kurās dzīvo pieteicēja, /adrese/, Rīgā ir atzītas par nederīgām pastāvīgai dzīvošanai ar Departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas 2013.gada 9.decembra aktu Nr.DKDL-13-179-akt *(lietas 16., 17.lapa)*. Tāpat lietā nav strīda par to, ka pieteicēja 2016.gada 11.aprīlī vērsās Departamentā ar lūgumu reģistrēt pieteicēju ar meitām palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai.

[8] Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{4}panta pirmā daļa noteic, ja dzīvojamās mājas [..] īpašnieks (izīrētājs) ir pieņēmis lēmumu veikt tās kapitālo

remontu un to nevar veikt, īrniekam dzīvojot mājā vai lietojot attiecīgo telpu, izīrētājs var izbeigt dzīvojamās telpas īres līgumu, ierādot īrniekam un viņa ģimenes locekļiem citu līdzvērtīgu dzīvojamo telpu.

Minētā likuma 36.[1]pants noteic tās personu kategorijas, kurām ir tiesības saņemt palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, kā arī noteic, ka pašvaldības dome ir tiesīga noteikt arī citas tās teritorijā dzīvojošu personu kategorijas, kurām tiek sniegta palīdzība, ja tās šā likuma 28.[2]panta pirmajā daļā un 28.[4]panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos tiek izliktas no dzīvojamās telpas.

Pamatojoties uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 36.[1]pantā doto deleģējumu Rīgas dome 2015.gada 9.jūnijā izdevusi saistošos noteikumus Nr.153 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk –Noteikumi Nr.153).

Noteikumu Nr.153 59.2.apakšpunkts noteic, ka 8.reģistrā pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanai reģistrē personas, kuras īrē pašvaldības dzīvojamo telpu, ja:

1) Rīgas dome pieņēmusi lēmumu par iedzīvotāju izvietošanu;

2) Apsekošanas komisija sastādījusi aktu ar atzinumu par iedzīvotāju izvietošanu, pamatojoties uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.[3]panta pirmo daļu vai 28.[4]panta pirmo daļu.

2017.gada 17.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Departamenta papildus paskaidrojums par minēto tiesību normu piemērošanu *(lietas 39., 40.lapa)*, kurā norādīts, ka gadījumā, ja saņemts atzinums par kādas pašvaldības dzīvojamās telpas nederīgumu pastāvīgai dzīvošanai, tās īrnieki tiek aicināti reģistrēties palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanai 8.reģistrā un akts var arī nesaturēt tekstu, ka ir nepieciešama iedzīvotāju izvietošana, jo šāda nepieciešamība izriet no akta satura kopumā.

Ievērojot minēto, lietā nav strīda, ka izskatāmajā lietā ir iestājušies abi Noteikumos Nr.153 minētie priekšnosacījumi reģistrēšanai 8.reģistrā.

Noteikumu Nr.153 62.punkts noteic, ka reģistrācijai 8.reģistrā pašvaldības dzīvojamo telpu īrniekiem jāiesniedz izziņas no akciju sabiedrības „Latvijas gāze" un elektrības piegādes pakalpojuma sniedzēja par veikto attiecīgā pakalpojuma apmaksu.

Lietā nav strīda par to, ka līdz Lēmuma pieņemšanai pieteicēja nebija iesniegusi Departamentā minētās izziņas un, pamatojoties uz to, atteikts pieteicēju reģistrēt 8.reģistrā palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanai.

Pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā pieteicēja iesniedza tiesā arī minētās izziņas *(lietas 24., 25.lapa)*.

No AS „Latvenergo" 2014.gada 28.februāra izziņas Nr.O-102L/440L, redzams, ka, ievērojot to, ka pieteicējai nav noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi dzīvoklim /adrese/, nav iespējams izsniegt izziņu par parādsaistību neesamību. Vienlaikus no izziņas izriet, ka mājai Ūnijas ielā 9 ir uzstādīta kopēja komercuzskaite, kura uzskaita visos mājas dzīvokļos patērēto elektroenerģiju. Tiesas sēdē pieteicēja paskaidroja, ka viņa īrētajā dzīvoklī dzīvo kopš bērnības un, cik atceras, tajā nekad nav bijusi elektroenerģijas padeve un elektrību ir ņēmuši no kaimiņiem.

No lietā esošās AS „Latvijas gāze" 2016.gada 21.jūnija izziņas redzams, ka uz minēto datumu pieteicējai ir bijusi 23,08 *euro* pārmaksa. Tiesas sēdē pieteicēja paskaidroja, ka nevarēja līdz Departamenta noteiktajam datumam saņemt minēto izziņu, jo AS „Latvijas gāze" nevarēja to tik ātri sagatavot.

[9] Izvērtējot, vai izziņas neiesniegšana var būt par iemeslu atteikt personu reģistrēt 8.reģistrā, tiesa konstatē turpmāk minēto.

Noteikumu Nr.153 vairāki punkti noteic nepieciešamību iesniegt izziņu par maksājumu veikšanu par elektrību un gāzi konkrētai personu kategorijai, reģistrējoties attiecīgajā reģistrā (piem., 20.7., 20.8., 50.2., 50.3.apakšpunkts). Vienlaikus konstatējams, ka Noteikumu Nr.153 normas paredz, ka attiecīgās personu kategorijas atsaka reģistrēt attiecīgajā reģistrā, ja viņām ir maksas par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, maksas par gāzi un elektrību parāds (piem., 21.2., 21.3., 51.4., 51.5.apakšpunkts).

Reģistrācijai 8.reģistrā tiesību normas nenoteic nepieciešamību konstatēt, ka personai nav maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, maksas par gāzi un elektrību parāds, proti, tiesību normas neparedz, ka parāda esamības gadījumā tiek atteikts personu reģistrēt minētajā reģistrā.

Apskatot Noteikumu Nr.153 regulējumu, tiesa konstatē, ka arī no tālākiem minēto noteikumu nosacījumiem, kas regulē palīdzības sniegšanas kārtību 8.reģistrā iekļautajām personām neizriet, ka parāda par minētajiem maksājumiem esība varētu būt par pamatu atteikumam personu reģistrēt 8.reģistrā. Proti, gadījumos, kad personai ir komunālo maksājumu, maksājumu par elektrību un gāzi parāds, atšķiras pašvaldības sniegtās palīdzības veids. Personai, kurai ir minēto maksājumu parāds un ģimenē ir nepilngadīgi bērni netiks piedāvāts dzīvoklis ar ērtībām, bet tiks piedāvāts dzīvoklis ar daļējām ērtībām vai dzīvoklis bez ērtībām, savukārt personām ar maksājumu parādiem, bet bez nepilngadīgiem bērniem tiks piedāvāts īrēt dzīvojamās telpas ar kopējā lietošanā esošām palīgtelpām. Tikai personām bez komunālo maksājumu, maksājumu par elektrību un gāzi parāda tiks piedāvāts īrēt dzīvokli ar ērtībām (sk. Noteikumu Nr.153 64.punkts).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka izziņas iesniegšanai par veiktajiem maksājumiem par elektrību un gāzi ir formāls raksturs attiecībā uz personas tiesībām tikt reģistrētai 8.reģistrā, tādējādi apstāklis, ka pieteicēja neiesniedza Departamentā izziņu par veiktajiem maksājumiem par elektrību un gāzi, nevar būt par pamatu atteikumam reģistrēt pieteicēju ar meitām 8.reģistrā.

Turklāt kā tiesa norādīja iepriekš, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, konkrētajā gadījumā ir jāņem vērā tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas pastāv līdz lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšanai un tiesā pieteicēja ir iesniegusi izziņu gan no AS „Latvijas gāze", gan AS „Latvenergo", kurās nav konstatējama parādu esamība izziņas izsniegšanas laikā, tādējādi ir izpildīti Noteikumu Nr.153 62.punkta nosacījumi.

Ievērojot minēto, pieteicējas pieteikums ir apmierināms, un Departamentam ir uzliekams par pienākumu reģistrēt pieteicēju ar meitām palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanai 8.reģistrā.

Nosakot, ar kuru brīdi pieteicēja ar meitām ir reģistrējama 8.reģistrā, tiesa konstatē, ka iesniegumu par reģistrāciju 8.reģistrā pieteicēja Departamentā iesniedza 2016.gada 11.aprīlī *(lietas 46.lapa)*, līdz ar to pieteicēja ar meitām 8.reģistrā ir reģistrējama ar minēto datumu.

[10] Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts vai tiesvedība lietā izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282.panta 7.punktu, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu (tostarp arī par pagaidu aizsardzības lūgumu samaksāto valsts nodevu).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka pieteicējas pieteikums ir apmierināms un pieteicēja ir samaksājusi valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā 28,46 *euro* apmērā *(lietas 4.lapa)*, par labu pieteicējai no Rīgas pilsētas pašvaldības ir piespriežama pieteicējas samaksātā valsts nodeva, kas atlīdzināma pieteicējai no Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo un otro daļu, 246. - 251., 253.panta pirmo daļu, 254.panta pirmo un otro daļu un 289. - 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ ar meitām /pers. C/ un /pers. D/ tiktu reģistrētas palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 8.reģistrā.

Uzlikt par pienākumu Rīgas domes Mājokļu un vides departamentam mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru /pers. A/ ar meitām /pers. C/ un /pers. D/ tiktu reģistrētas palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 8.reģistrā no 2016.gada 11.aprīļa.

Piespriest no atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības par labu pieteicējai /pers. A/ (p.k./personas kods/) samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* (divdesmit astoņi eiro un četrdesmit seši centi) apmērā, kas atlīdzināma no administratīvajā lietā pieaicinātās iestādes Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta budžeta līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Pāvele